

Віктор Сеницький

Історик

У статті вперше досліджено формування Української народної самооборони на території Львівської області в 1943 р.

Ключові слова: ОУН(б), Українська народна самооборона, Львівська область

Viktor Senytskyi

This article was first to investigate the formation of the Ukrainian People's Self-Defense in Lviv Oblast in 1943.

Key words: OUN(b), Ukrainian People's Self-Defense, Lviv Oblast.

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ САМОБОРОНИ НА ТЕРИТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В 1943 р.

Актуальність даної статті полягає в необхідності дослідження формування Української народної самооборони (УНС) у Львівській області, як окремої адміністративно-територіальної одиниці УНС. Історіографічний аналіз показав відсутність окремого спеціального дослідження з окресленої проблеми.

На даний момент історія збройної боротьби українського народу на теренах Галичини, де було сформовано УНС, і до її об'єднання з УПА досліджена не повністю. У світ вийшло лише декілька статей про УНС. Це статті Володимира Мороза¹, Федора Полянського² й Ігоря Дрогобицького³. Стаття В. Мороза присвячена саме формуванню та діяльності УНС на території Дрогобицької області. А статті Ф. Полянського й І. Дрогобицького розглядають формування й діяльність УНС в Галичині загалом, не зосереджуючись на окремих областях.

Формування УНС на території Львівської області розпочалося весною 1943 р. У квітні — травні 1943 р. було проведено нараду окружних проводів Львівської області, на якій членів ОУН(б) проінформували про те, що Провід ОУН(б) вирішив сформуванню на території Галичини Українську народну самооборону⁴. У травні 1943 р. організаційно-мобілізаційну (військову) референтуру ОУН(б) було відокремлено від мережі Організації⁵. Від весни 1943 р. військовою працею у Львівській області займався організаційно-мо-

¹ Мороз В. *Українська Народна Самооборона (УНС) на терені Дрогобицької області (1943 рік) // Визвольний шлях. — 2000. — Кн. 6. — С. 54—72.*

² Полянський Ф. *Українська Народна Самооборона у військовій історії Галичини: організаційний аспект // Военна історія Галичини та Закарпаття. Науковий збірник. Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової військово-історичної конференції. 15 квітня 2010 р., м. Львів. — К., 2010. — С. 428—431.*

³ Дрогобицький І. *Формування Української Народної Самооборони як першооснови УПА-«Захід» у матеріалах радянських органів держбезпеки // Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. До 70-річчя створення Української повстанчої армії. — Івано-Франківськ, 2013. — Ч. 24. — С. 112—118.*

⁴ Пелех Т. *Мої молоді літа у вирі боротьби. Спогади члена ОУН-УНС-УПА 1936—1951. — Мюнхен; Торонто, 1988. — С. 157.*

⁵ Мудрик-Мечник С. *Радохівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу: Спомини колишнього учасника ОУН-УПА. — Львів: Універсум, 1994. — С. 55.*

білізаційний (військовий) референт обласного проводу ОУН(б) Мирослав Онишкевич-‘Орест’⁶. З кінця липня обласним командиром УНС був призначений Остап Линда-‘Ярема’, він увійшов і до складу обласного проводу ОУН(б) замість М. Онишкевича-‘Ореста’, який відтепер став його заступником⁷.

Було сформовано обласний військовий штаб УНС до якого увійшли:

- Линда-‘Ярема’ — обласний командир УНС.
- Онишкевич-‘Орест’ — заступник обласного командира. Можливо, він також був начальником обласного штабу УНС.

Також можна припустити, що до штабу ввійшли або з ним, принаймні, тісно співпрацювали референт Служби безпеки (СБ) Львівської області Ярослав Дякон-‘Дмитро’⁸, який займався розвідкою і контррозвідкою, а також Тарас Онишкевич-‘Галайда’ який був керівником та організатором боївків СБ у Львівській області⁹.

Львівська область, на території якої формувалися підрозділи УНС, за територіальною структурою ОУН(б) ділилася на округи. Таких округ у області було чотири: Львів-Південь, Золочів,

Заступник обласного командира УНС у Львівській обл. Мирослав Онишкевич-‘Орест’

⁶ Мірчук П. Нарис історії ОУН. 1920—1939 роки. Видання третє, доповнене. — К.: Українська видавнича спілка, 2007. — С. 773.

⁷ Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943—1949. Довідник І. — Нью-Йорк: Пролог, 1994. — С. 96, 107; Мороз В. Майор УПА Линда Остап-«Ярема» // Шлях перемоги. — 24 вересня 2014 р. — 39(3144) — С. 6.

⁸ Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943—1949. Довідник І... — С. 82.

⁹ Мороз В. Тарас Онишкевич-«Галайда» // Шлях перемоги. — 25 червня 2014 р. — 26(3131) — С. 6; Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943—1949. Довідник ІІ. — Нью-Йорк: Пролог, 1995. — С. 72.

Командир УНС у Львівській обл.
Остап Линда-‘Ярема’

Сокаль і Рава-Руська¹⁰. На території кожної округи було створено окружні військові штаби УНС. Очолювали ці штаби окружні організаційно-мобілізаційні (військові) референти.

Окружний військовий штаб УНС Львів-Південь очолював Роман Бігун-‘Тернистий’¹¹, Золочівський штаб до вересня 1943 р. очолював Кость Таланчук¹² а після нього — Тадей Турчиняк¹³. Сокальський окружний військовий штаб УНС очолював Іван Стець-‘Рій’¹⁴ а Рава-Руський військовий штаб — Михайло Грицина-‘Хозар’¹⁵.

У кожному повіті були створені повітові військові команди¹⁶. Згідно з наказом Проводу

ОУН(б) у всіх районах із вишколених членів ОУН(б) мали бути створені боївки/відділи УНС¹⁷. Повітові військові команди оголоси-

¹⁰ Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943—1949. Довідник II... — С. 189.

¹¹ Літопис УПА. Нова серія. — Т. 12: Воєнна округа УПА «Буг». Документи і матеріали 1943—1952. Книга 1. — Київ; Торонто, 2009. — С. 611.

¹² Там само. — С. 650.

¹³ Романюк М. Золочівська округа ОУН у національно-визвольному русі (1937—1953): монографія / Михайло Романюк; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України; Центр незалежних історичних студій. — Львів, 2016. — С. 107, 497.

¹⁴ Літопис УПА. Нова серія. — Т. 12... — С. 649; Мудрик-Мечник С. Радехівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу... — С. 55.

¹⁵ Там само. — С. 618.

¹⁶ Мудрик-Мечник С. Радехівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу... — С. 55.

¹⁷ Жовківщина: Історичний нарис. Том 1 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Земляцьке об'єднання «Жовківщина»; Колектив авторів, відп. ред. Микола Литвин. — Жовква; Львів; Балтимор, 1994. — С. 234; Загоруйко Р. Повернення зі справжнього пекла. Спогади-мемуари учасника національно-визвольних змагань ОУН та УПА (Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії) / Роман Загоруйко. — Новий Розділ, 2004. Вид. 2-е, доп. — С. 106.

ли, що кожен українець, який хоче служити в українській армії й боротися за Українську державу, повинен зголоситися на призначене місце. Із добровольців насамперед вибирали здатних бути старшинами і підстаршинами. Декого відправляли на старшинський вишкіл у Карпати¹⁸. Багатьох добровольців планувалося набрати з-поміж молодих хлопців, які повернулися з роботи в Німеччині, але назад на працю, де тяжко працювали й голодували на гітлерівських фабриках, не хотіли¹⁹.

Виконуючи наказ Проводу, повітові й районні організаційно-мобілізаційні (військові) референти проводили організаційну роботу з формування роїв і чот, обліку старшин та інших військових фахівців²⁰. Постійно велася активна розвідка. Бралася на облік зброя на складах і військова амуніція, організовувалося постачання, вибиралися у лісах місця для складів і криївок²¹. Створювалися запаси медикаментів, одягу, взуття. Велася ґрунтовна підготовка до широкомасштабної партизанської війни²².

Першочерговим завданням для УНС стояв вишкіл людей. Для стрільців програма вишколу була така: польова служба, зброезнавство, впоряд, стрілецький вишкіл, піонерка (саперна служба) та мінерка, внутрішня служба, теренознавство, санітарна служ-

Референт Служби безпеки Львівської обл. Ярослав Дякон-‘Дмитро’

¹⁸ Мудрик-Мечник С. Радехівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу... — С. 56.

¹⁹ Пелех Т. Мої молоді літа у вирі боротьби... — С. 159—160.

²⁰ Жовківщина: Історичний нарис. Том 1... — С. 234.

²¹ Мудрик-Мечник С. Радехівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу... — С. 56.

²² Савич І. П. Буськ у вирі століть: Історичний нарис. — Львів: Львівські новини, 1996. — С. 121.

Командир окружного військового штабу УНС у Золочівській окрузі
Кость Таланчук

ба, політичне виховання. Програма вишколу для кандидатів у підстаршини відрізнялася наявністю в їхній програмі картознавства, організації війська і зв'язку²³.

Сам вишкіл проводився як у селах, так і в лісах²⁴. У кожному селі був ройовий, член Організації, який вчив вправлятися зі зброєю й кидати гранату. Вивчалася партизанська тактика, несподіваного наступу й швидкого відступу²⁵. Згідно зі спогадами повстанця Олександра Герега вони: «Вночі виходили на теренові вправи, а вдень вивчали зброю — німецьку, російську, польську: як звичайно, її розбирали й складали, часом зі зав'язаними очима»²⁶.

Повстанець Антін Качала згадував: «Стали ми проходити вивчати всі види зброї: від пістоля і кріса аж до “максима”. Брали російського і польського кріса, німецький карабін, німецькі пістолі, машинкові кріси, “дехтярі”, чеські кулемети, еркаеми. Ми мусліли знати, як вони працюють, як з ними обходитися, вміти розібрати й зібрати»²⁷.

Інший повстанець, Михайло Шпитак згадував: «В сорок третім році мене Організація направила на курси озброєння. Такі були

²³ Хмель С. Ф. *Українська партизанка (з крайових матеріалів)*. Бібліотека Українського Націоналіста ч.2. — Львів: Шлях Перемоги, 1993. — С. 35, 38.

²⁴ Пелех Т. *Мої молоді літа у вирі боротьби...* — С. 164; Загоруйко Р. *Повернення зі справжнього пекла...* — С. 110, 112.

²⁵ Пелех Т. *Мої молоді літа у вирі боротьби...* — С. 164.

²⁶ Герег О. *Доктор «Сірко», лікар УПА. Спомин // Літопис УПА. — Т. 32: Медична опіка в УПА. Кн. 2. — Торонто; Львів, 2001. — С. 401.*

²⁷ Качала А. *Всюди добре, але на рідній землі найкраще // Яворівщина у повстанській боротьбі. Розповіді учасників та очевидців / Записав і упорядкував Євген Луцько. — Т. 1: Наконечне перше. Наконечне друге. — Львів: Літопис, 2005. — С. 298.*

курси. Вони почалися в нашому селі. Було нас там чоловік сорок, зі всіх сіл були хлопці. Курси відбувалися щодня. Там і ночували. Ми в своїм селі ходили додому спати. Рано приходив, і там цілий день йшло заняття в хаті. Ми вивчали всю зброю: і польську, і німецьку, і руску. На кінці курсів ми всі здавали екзамени»²⁸.

Також споруджувалися криївки, в яких зберігалася зброя і харчі²⁹. За спогадами Семена Линди: «Ми ходили, робити шатра, копати криївки, такі склади на зброю, яку діставали, на харчі: муку, ще там що. Ту за-магацинували, пішли там дальше»³⁰.

Крім навчання зі зброєю, спорудженням криївок і вивченням партизанської тактики, якщо були стрільці, які були слабкі в історії, літературі чи географії України, то для них проводили додаткові лекції³¹.

Також на території Львівської області для вишколу підстаршин розташовувалися дві підстаршинські школи ОУН. Одна була на території Золочівської округи а інша на території округи Львів-Південь³².

Командир окружного військового штабу УНС у Рава-Руській округі Михайло Грицина-‘Хозар’

²⁸ Шпитак М. *Щоби наша Україна стала така, яка має бути // Яворівщина у повстанській боротьбі. Розповіді учасників та очевидців / Записав і упорядкував Євген Луньо. — Т. 1: Наконечне перше. Наконечне друге. — Львів: Літопис, 2005. — С. 393, 394.*

²⁹ Качала А. *Всюди добре, але на рідній землі найкраще... — С. 298.*

³⁰ Линда С. *Псевда нам давав сам «Лев» // Яворівщина у повстанській боротьбі. Розповіді учасників та очевидців / Записав і упорядкував Євген Луньо. — Т. 1: Наконечне перше. Наконечне друге. — Львів: Літопис, 2005. — С. 372.*

³¹ Грицай Я., Грицай П. *А рани не гоїлися. Спомини «Чорноти». — Торонто; Львів, 2008. — С. 37. — (Літопис УПА. Серія «Бібліотека» — Т. 3).*

³² *Літопис УПА. Нова серія. — Т. 12... — С. 628, 624.*

Ярослав Грицай-‘Чорнота’

ва Грицай-‘Чорноти’, перші рої УНС (понад 15) було створено весною 1943 р. на території Сокальської та Равської округ³⁷. Приблизно шість роїв УНС розташовувалися на території Сокальської округи і дев’ять — на території Равської округи. Восени на території Сокальської округи рої УНС об’єдналися в три чоти, які очолили ‘Чорнота’, ‘Скала’ і ‘Беркут’³⁸.

У Золочівській округі підрозділи УНС починають з’являтися на початку осені 1943 р. Першим таким підрозділом була чота під командуванням Василя Кіпрана-‘Музики’³⁹. Тоді ж появляються чоти УНС Івана Котули-‘Іванка’⁴⁰, Мар’яна Кравчука-‘Малинового’⁴¹ і

Командиром підстаршинської школи в Золочівській округі був Григорій Котельницький-‘Петренко’³³. Викладачами були Роман Гуда-‘Тигр’ і Михайло Масло-‘Ненаситець’³⁴.

Командиром підстаршинської школи на території округи Львів-Південь був Василь Льків-‘Горинь’³⁵. Інструкторами були ‘Скорич’, Василь Лялюк-‘Савич’ і ‘Струя’³⁶.

Досить складною справою є встановлення точної кількості підрозділів і чисельності УНС на території Львівської області в 1943 р. На Львівщині перші підрозділи УНС формувалися розмірами від роя до чоти. За спогадами Яросла-

³³ Літопис УПА. Нова серія. — Т. 12... — С. 628.

³⁴ Там само. — С. 618, 634.

³⁵ Там само. — С. 624.

³⁶ Там само. — С. 626, 632, 649.

³⁷ Грицай Я., Грицай П. А рани не гоїлися. Спомини «Чорноти»... — С. 37; Жовківщина: Історичний нарис. Том 1... — С. 234.

³⁸ Грицай Я., Грицай П. А рани не гоїлися. Спомини «Чорноти»... — С. 38.

³⁹ Загоруйко Р. Повернення зі справжнього пекла... — С. 108—110.

⁴⁰ Там само. — С. 131.

Михайла Карпія-‘Чорногори’⁴². На території округи Львів-Південь, за нашими даними, мало перебувати від чотирьох до п’яти роїв⁴³ і, можливо, дві чоти УНС⁴⁴. У грудні 1943 р. у Львівську область із Карпат прибуває сотня УНС «Трембіта» під командуванням Івана Капала-‘Бродяги’ чисельністю 157 чоловік, що, відповідно, посилило формування УНС у Львівській області⁴⁵. За відсутності достовірних даних, можна припустити, що в кожній окрузі мали бути сформовані три або чотири чоти чисельністю 120—160 бійців. Отже, чисельність бійців УНС у Львівській області мала становити 480—640 осіб, а якщо сюди додати ще й сотню «Трембіта» (157 вояків), то ми отримуємо 637—797 бійців УНС на території Львівської області. Також можна припустити, що існували окремі рої, які не входили до складу чот. Отже, за-

*Командир сотні УНС «Трембіта»
Іван Капала-‘Бродяга’*

⁴¹ *Архів Центру досліджень визвольного руху (далі — АЦДВР). — Ф. 9. — Т. 12. — Од. зб. 17.*

⁴² *Літопис УПА. Нова серія. — Т. 12... — С. 625.*

⁴³ *Грицай Я., Грицай П. А рани не гоїлися. Спомини «Чорноти»... — С. 37; Герета О. Доктор «Сірко», лікар УПА. Спомин... — С. 401; Качала А. Всюди добре, але на рідній землі найкраще... — С. 299; Квас М. Смерть за нами чигала на кожному кроці // Яворівщина у повстанській боротьбі. Розповіді учасників та очевидців / Записав і упорядкував Євген Луньо. — Т. 2: Яворів. — Львів: Растр-7, 2015. — С. 132.*

⁴⁴ *Линда С. Псевда нам давав сам «Лев»... — С. 372; Літопис нескореної України: Документи, матеріали, спогади. Книга I / [Підготували Я. Лялька, П. Максимук, І. Патер та ін. Авт. передмови Я. Лялька, Н. Бачинський]. — Львів: Просвіта, 1993. — С. 530.*

⁴⁵ *«Чорноморець». Сотня «Трембіта» // Літопис УПА. — Т. 12: Третя Подільська Воєнна округа УПА «Лисоня». Документи й матеріали. — Торонто, 1989. — С. 226—228; Чижевський В. Організація військової праці ОУН // АЦДВР (у стадії опрацювання).*

Командир куреня галицьких добровольців Василь Сидор-‘Крегул’

локації до Колківських лісів⁴⁶.

Також на території Львівської області в лісі біля с. Молодинче тодішнього Ходорівського району почала створюватися сотня УНС, яка згодом отримала назву «Сіроманці». У цьому місці повстанці перебували цілий тиждень, і за цей час їх набралось 55 осіб. Добровольці походили з різних районів Галичини: Ходорівщини, Бібреччини, Яворівщини, Янівщини й Рогатинщини. 20 червня 1943 р. повстанці отримали зброю і відправилися в Карпати⁴⁷.

гальна чисельність сил УНС на теренах Львівщини могла коливатися від 800 до 900 осіб.

У Львівській області формувалися підрозділи не тільки для УНС, а й для УПА на Волині. У серпні у Щуровицьких лісах на схід від Радехова було сформовано і вишколено курінь із галицьких добровольців — селян та студентів (300 багнетів) під командуванням майора Василя Сидора-‘Крегула’. Цей відділ був двосотенного складу, першою сотнею командував поручник Василь Брилевський-‘Боровий’, а другою — Володимир Лунь-‘Лівар’. Після вишколу 15 серпня курінь прорвався через кордон Генерального губернаторства на Волинь і відійшов на місце дис-

⁴⁶ Патрляк І. К. «Встань і борись! Слухай і вір...»: українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939—1960): Монографія / Центр досліджень визвольного руху. — Львів: Часопис, 2012. — С. 323.

⁴⁷ Галузевий державний архів Служби безпеки України (далі — ГДА СБУ). — Ф. 13. — Спр. 372. — Т. 48. — Арк. 184.

⁴⁸ Відділ особливого призначення (ВОП) — оперативно-бойовий підрозділ. У кожному підпільному районі, як правило, мав діяти один ВОП. Це були окремі чоти (20—40 осіб на район), які діяли за наказом військового референта або керівника СБ ОУН(б) району, однак на відміну від боївок СБ ОУН вони не мали слідчо-каральних функцій, а проводили диверсійно-бойові акції на своїй території.

Крім підрозділів УНС на території Львівської області були ще два відділи на зразок ВОП⁴⁸ 'Спартак' й 'Орла', які підлягали безпосередньо керівництву ОУН(б). Їхнім завданням було забезпечення зв'язку з Волинню⁴⁹.

Паралельно з формуванням УНС у Львівській області від літа 1943 р. відбувалися сутички й невеликі бої УНС з німцями. Мабуть, перший бій УНС з німцями на цій території відбувся влітку 1943 р. (точна дата невідома) проти німецького гарнізону в с. Старі Броди. У результаті бою було вбито двох німецьких солдатів⁵⁰. 29 липня 1943 р. у доповідній записці керівника одного з управлінських відділів окупаційної адміністрації Галичини для німецького губернатора дистрикту «Галичина» Отто Вехтера констатовано: «У Львівській окрузі в околицях Жовкви ліси починають наповнюватися людьми, які розмовляють українською. Минулого тижня у прилеглих околицях Львова відбулися напади українських груп в Гончарах, Сихові, Давидові, Підбірцях, Гаях... Якщо нічого не робити, події з Волині можуть перекинутися на тутешні області»⁵¹.

В оунівському звіті про стан на Львівщині за серпень 1943 р. невідомий автор писав, що люди радіють створенню УНС. Там,

Командир сотні в курені Василя Сидора Василь Брилевський-‘Боровий’

⁴⁹ Чижевський В. Організація військової праці ОУН // АЦДВР (у стадії опрацювання).

⁵⁰ Державний архів Львівської області (далі — ДАЛО). — Ф. П-3. — Оп. 1. — Спр. 67. — Арк. 24.

⁵¹ Цит. за: Боляновський А. Боротьба УПА проти нацистського окупаційного режиму. 1943 рік // Українська Повстанська Армія у боротьбі проти тоталітарних режимів / Голова редакційної колегії Ярослав Ісаєвич, упорядник і відповідальний редактор Юрій Сливка (Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність, 11 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України). — Львів, 2004. — С. 176.

Губернатор дистрикту «Галичина»
Отто Везтер

де з'являється відділ УНС, населення захоплюється ним та радо з ним спілкується. Що населення орієнтується на ОУН(б) і бачить в ній одинокий провідний політичний чинник⁵².

Через швидкий зріст у повстанській діяльності в Галичині, німці 10 жовтня 1943 р. проголошують «надзвичайний стан» і вводять в дію т. зв. наглі суди поліції безпеки⁵³. З цього часу, як пише Лев Шанковський: «почалася кривава серія прилюдних розстрілів українського населення, яка тривала до остаточного відступу німців з Галичини»⁵⁴.

21 листопада 1943 р. о п'ятій годині ранку німці здійснили облогу на с. Оглядів в якому розташовувався окружний штаб УНС Сокальської округи⁵⁵. У селі були проведені масові арешти, арештовано біля 150 осіб. Потрапив у полон до німців і Степан Мудрик-«Мечник», заступник командира округи й керівник військової розвідки⁵⁶.

За даними дослідника Олександра Денищука, на території Львівської області від липня по грудень 1943 р. відбулося 15 невеликих боїв УНС з німцями⁵⁷. Уенесівці зробили 10 засідок на німців⁵⁸ і принаймні вісім разів роззброювали німецьких солдатів⁵⁹. На

⁵² ГДА СБУ. — Ф. 13. — Спр. 376. — Т. 71. — Арк. 66.

⁵³ Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943—1949. Довідник І... — С. 20—21.

⁵⁴ Шанковський Л. Українська Повстанська Армія // Історія українського війська (1917—1995). Упорядник Я. Дашкевич. — Львів: Світ, 1996. — С. 545.

⁵⁵ Мудрик-Мечник С. Радехівщина у боротьбі за самостійну Українську Державу... — С. 56.

⁵⁶ Куп'як Д. Спогади нерозстріляного. — Торонто; Нью-Йорк: Б. в., 1991. — С. 191—192. Мечник С. Під трьома окупантами. Спогади українського революціонера-підпільника. — Лондон: Українська видавнича спілка, 1958. — С. 157.

⁵⁷ Денищук О. С. Боротьба УПА проти німецьких окупантів. В 2 томах. — Т. 2: Галичина та Східна Україна. — Рівне: ППДМ, 2008. — С. 64, 69, 72, 75—80.

даний момент встановити точну кількість вбитих і поранених з обох сторін складно.

Таким чином, впродовж 1943 р. у Львівській області відбувався процес організаційного оформлення збройних сил ОУН(б), які отримали назву Українська народна самооборона. Формування УНС на території Львівської області відбувалося у відповідності до планів обласного керівництва УНС. Люди проходили відповідний вишкіл, створювали склади зі зброєю, амуніцією, харчами і медикаментами, формувалися рої і чоти УНС, які згодом було реорганізувано в сотні УПА воєнної округи «Буг».

Заступник командира і керівник військової розвідки УНС Сокальської округи Степан Мудрик-‘Мечник’

⁵⁸ Денищук О. С. *Боротьба УПА проти німецьких окупантів. В 2 томах. — Т. 2: Галичина та Східна Україна.* — Рівне: ППДМ, 2008. — С. 67, 70—73, 75, 78, 79.

⁵⁹ *Там само.* — С. 67, 70, 73— 76, 79.